

Albertslund, 20. januar 2015

Miljø- og Fødevareudvalget

Vedr. Coops holdning til den foreslåede velfærds mærkning af svinekød

Kære medlemmer af miljø og fødevareudvalget,

COOP erfarer, at der som led i den netop vedtagne landbrugspakke også indgår et initiativ om etablering af et statsligt dyrevelfærds mærke.

Det kommende forbrugerrettede velfærds mærke for i første omgang svinekød kan risikere at få meget uheldige konsekvenser. For dyrevelfærden, for salget af produkter med høj velfærdsstandard og for forbrugerpriserne (konkurrencesituationen). Efter Coops opfattelse tangerer forslaget greenwashing uden tilstrækkelig sandsynliggørelse af effekt i forhold til dyrevelfærden i den danske produktion.

Efter Coops opfattelse er der behov for større politisk såvel som offentlig bevågenhed om mærkets udformning og konsekvenserne heraf.

Coop har ikke medvirket til udarbejdelsen af kriterierne bag mærkningsordningen, da vi ikke blevet inviteret til at deltage i de afgørende møder herom. Vi har dog fra anden side fået kendskab til udkastet til kriterierne (se bilag 2). Kriterierne forholder sig kun til svinekød og beskriver, hvordan fersk svinekød kan inddeles i 3 velfærdsanpriste grupper markeret med 1, 2 eller 3 "velfærdsstjerner". Baseret på det foreløbige kriteriesæt ønsker Coop ikke aktivt at markedsføre kød anprist med kun én "velfærdsstjerne". Det tangerer efter vores opfattelse vildledning at anprise et velfærdsniveau, der ikke adskiller sig væsentligt fra det, som størstedelen af den danske standardproduktion af svinekød i forvejen har forpligtet sig til at arbejde hen imod.

I Coop står vi for ca. 40% af salget af fersk kød til de danske forbrugere, og vi arbejder med det formål at højne den danske madkultur bl.a. gennem vores madmanifest. Derfor er vi meget interesserede i at deltage i udviklingen af mærket, og i at de bedste veje til øget slag af velfærds kød vælges. Men af mange årsager kan vi desværre ikke bakke op om den foreslåede mærkningsordning uden ændringer.

Coop ser blandt andet følgende problemer med den foreslåede model og kriterierne:

1. Mærkningsordningen er vildledende, fordi den anpriser et for lavt niveau af velfærd
2. Mærkets krav svarer ikke til forbrugernes forventninger til god dyrevelfærd
3. Økologi bør ikke slås sammen med frilandsproduktionen
4. Mærket er i realiteten 3 mærker i ét og risikerer derfor at bidrage til mærkeforvirring

Coop Danmark A/S
Roskildevej 65
2620 Albertslund

5. Mærkningen bør også omfatte forarbejdet kød og foodservice sektoren samt forberedes til at kunne anvendes på kød og animalske produkter fra andre dyrearter
6. Mærket risikerer at skævvride konkurrencen til ugunst for danske forbrugere
7. Mærket vil ikke bidrage nævneværdigt til en udvikling af sektorens produktionsforhold i retning af markant forbedret dyrevelfærd
8. Mærket vil kræve en omfattende kontrolindsats i primærproduktionen – potentielt også i udlandet

Disse problemstillinger er uddybet på vedlagte baggrundsside.

I det videre arbejde finder vi følgende forhold altafgørende:

- At det sandsynliggøres, at mærket vil medføre et markant og dokumenteret løft i dyrevelfærden i den danske svineproduktion (markant flere svin skal have et bedre liv, end de ville have haft uden mærkningsordningen) og kun bruges på produkter, hvor velfærden er markant højere end i den danske standardproduktion
- At de væsentlige aktører støtter op om mærket – ikke mindst naturligvis dagligvarehandelen samt forbruger- og dyreværnsorganisationer
- At mærket ikke vil virke konkurrenceforvridende ved f.eks. at favorisere danske producenter over udenlandske

Vi ser frem til en konstruktiv og åben dialog med Miljø- og Fødevareudvalget i bestræbelserne på at skabe en mærkningsordning, som er til gavn for både forbrugerne og dyrevelfærden.

Med venlig hilsen

Jeff Salter
Innovations- og CSR-direktør
Coop Danmark A/S

Bilag 1. Baggrund for Coops holdning til velfærdsmærket

1. Mærkningsordningen er vildledende, fordi den anpriser et for lavt niveau af velfærd

Den foreslåede mærkningsordning vil muligvis anprise hovedparten af den danske svineproduktion med én stjerne. Anprisningen af 1-stjernede varer vil blandt andet ske på baggrund af overholdelse af eksisterende danske regler for f.eks. maksimal transporttid til slagteri, forbud mod halekupering og tildeling af beskæftigelsesmateriale i stalden. Disse forhold er allerede minimumskrav, branchestandarder eller forhold, som erhvervet har forpligtet sig til at indfase. En mærkningsordning bør kun anvendes som løftestang til højere velfærdsniveau, hvis der er tale om en *væsentlig* forbedring i forhold til den danske standardproduktion.

2. Mærket svarer ikke til forbrugernes forventninger til dyrevelfærd

Forbrugerne forventer (i prioriteret rækkefølge), at et velfærdsmærke bør sikre: at svinene kan udfolde sig naturligt, har adgang til det fri, aldrig spændes fast, har ekstra god plads i stalden og aldrig flokmedicineres (Kilde: Coop Analyse, 657 respondenter, juni 2015). Den 1-stjernede anprisning lever ikke op til én eneste af disse forventninger. Mærkets kriterier tager afsæt den eksisterende standardproduktion og ikke i et ideal om, hvad der er bedst for dyrene. Og slet ikke i forbrugernes forventninger til velfærd.

3. Økologi bør ikke slås sammen med frilandsproduktionen

En velfungerende mærkningsordning bør fugte de forventninger til dyrevelfærd, som forbrugerne har, og den prisforskel, forbrugerne møder i køledisken. For at opnå det højeste niveau af dyrevelfærd og i øvrigt opnå den højeste pris på svinekødet, bør økologisalget også fremmes. Den foreslåede mærkningsordning vil behandle økologi og friland ens, selvom de økologiske slagtesvin bl.a. har over dobbelt så meget plads, går længere med soen og er underlagt flere restriktioner på medicinforbruget. Økologi er således en helt anden produktion end frilandsproduktionen og bør derfor ikke behandles i samme kategori. Økologi og friland i samme kategori vil også indebære risikoen for, at forbrugerne vil fravælge økologi til fordel for friland.

4. Mærket er "3 mærker i ét", og kan derfor risikere at forvirre forbrugerne

Den foreslåede mærkning vil inddele svinekød i fire kategorier (uden mærke, 1-, 2- og 3-stjernet). I realiteten vil dette betyde, at man skal lære minimum tre mærker at kende, for at kunne navigere til et bedre valg. Disse tre mærker adskiller sig på en række områder, og særligt forskellen på 2 og 3 stjerne er langt større end forskellen på 1 og 2. Dette vil ikke blive opfattet af flertallet af forbrugere, der forventer, at de tre niveauer vil være "pænt fordelt som en trappe". Mærkningsordningen vil derfor i højere grad fungere som en anprisning af produktioner med lavere niveauer af dyrevelfærd, der vil opfattes som "næsten lige så gode" som friland eller økologi.

5. Mærket bør også gælde forarbejdet kød og foodservice sektoren

Mærket bør fra starten udformes, så forarbejdet kød og retter fra foodservice sektoren også mærkes, da hovedparten af kødet sælges forarbejdet. Desuden bør mærkning af andre animalske produkter også om-

fattes eller forberedes – f.eks. kød fra andre dyr (okse, kylling, fisk m.v.), æg og mejeriprodukter. Kriterierne bag mærket skal være lette at overføre til andre produktioner – også i forbrugernes optik. De tre naturlige niveauer vil her være: 1-stjernet: Løsdrift-systemer med ekstra god plads og muligheder for naturlig udfoldelse. 2-stjernet: frilandsproduktioner. 3-stjernet: økologisk produktion

6. Mærket vil skævvride konkurrencen

Mærkningsordningen vil de facto alene understøtte den danske svineproduktion ved at anprise særlige krav, som den danske sektor har valgt at tage på sig, men ikke for eksempel velfærdskrav som gælder den tyske, hollandske eller engelske produktion. Ordningen kan derfor medføre højere forbrugerpriser som følge af mindre konkurrence, hvis minimumsstandarden i danske supermarkeder vil blive 1-stjernet kød (= kød fra den *danske* standardproduktion). Det vil i længden stille danske forbrugere og producenter bedre, hvis regeringen i stedet for arbejdede for fælles europæiske minimumsstandarder for dyrevelfærd, frem for at skabe et mærke, der kan risikere at fremme en monopoludvikling på hjemmemarkedet.

7. Mærket vil ikke bidrage nævneværdigt til en udvikling af produktionsforhold i sektoren i retning af markant forbedret dyrevelfærd

Kriterierne bag den 1-stjernede mærkning sætter ikke ind, hvor behovet er størst i forhold til at forbedre velfærden i svineproduktionen: et komplet opgør med fiksering; tildeling af grovfoder til både søer og slagtesvin for at forhindre mavesår; øget plads i stalden, så dyrene også de sidste uger af opfedningen har god plads til at udfolde sig og sove behageligt; og tildeling af tilstrækkelige mængder af rodemateriale, til at det gør en reel forskel for velfærden. Uden at disse forhold adresseres, vil der efter vores opfattelse, ikke med ordningen skabes et incitament til at få ændret staldsystemerne i retning af en ny og anbefalelsesværdig velfærdsproduktion.

8. Mærket forudsætter en kontrolindsats i produktionsleddet – også i udlandet.

Ifølge markedsføringslovens § 3, stk. 3. skal rigtigheden af angivelser om faktiske forhold kunne dokumenteres. Kravet indebærer, at miljømæssige eller etiske påstande om et produkt og dets egenskaber eller faktiske forhold omkring en erhvervsdrivende eller dennes aktiviteter må kunne dokumenteres. Påstandene skal kunne underbygges af udtalelser eller undersøgelser fra uafhængige instanser med anerkendt faglig kompetence. For at det danske marked ikke skal lukke sig om sig selv, er det afgørende og nødvendigt, at også udenlandske producenter har mulighed for at blive kontrolleret og verificeret med henblik på en certificering. Det er uklart, hvordan dette vil sikres.